

Toelichting gemoderniseerde dagvaarding

De rechtspraak heeft in het rapport *Incassozaken* en later in het *Visiedocument schuldenproblematiek en rechtspraak* voorstellen gedaan ter verbetering van de huidige incassoprocedure. Een van de voorstellen is het moderniseren en vereenvoudigen van de incassodagvaarding. De Raad voor de Rechtspraak heeft in dat kader een werkgroep opdracht gegeven de dagvaarding te moderniseren en te vereenvoudigen. Deze werkgroep bestaat uit een deurwaarder, advocaten, kantonrechters, een stafjurist, een raadsheer, een taalbeheerser en een docent aan de deurwaardersopleiding. De werkgroep heeft ook gebruik gemaakt van de expertise van het Juridisch Innovatielab van de Hogeschool Utrecht.

De modernisering betreft uitsluitend de incassodagvaarding. Dat is de dagvaarding waarin een bedrijf een betaling vordert van een consument.

Bij het moderniseren van de dagvaarding heeft de werkgroep een aantal uitgangspunten gehanteerd. Die uitgangspunten waren leidend in de keuzes die gemaakt zijn voor de inhoud, de vorm en de tekst van de dagvaarding. De uitgangspunten waren de volgende:

Taalgebruik

- de doelgroep van de dagvaarding is de consument, die niet geleerd heeft juridische teksten te begrijpen. Vaak zijn de consumenten laaggeletterd. Het taalgebruik in de dagvaarding is daaraan zoveel mogelijk aangepast door
 - jargon waar mogelijk te vermijden of uit te leggen
 - andere moeilijke woorden te vermijden
 - korte en langere zinnen af te wisselen
 - concrete, actieve formuleringen te kiezen
- een dilemma waar de werkgroep zich steeds voor gesteld zag was de correcte juridische weergave waaraan een eenvoudige tekst afbreuk deed. Het voldoen aan de wettelijke vereisten is dan doorslaggevend geweest.
- enkele woorden in de dagvaarding zijn onvermijdelijk jargon. Het gaat dan om bijvoorbeeld dagvaarding, zitting, verweer, verstek, verzuim en proceskosten. Deze woorden komen namelijk ook voor in mogelijke volgende stappen in het proces. In de dagvaarding worden deze begrippen kort uitgelegd. Op rechtspraak.nl zal een verklarende woordenlijst worden geplaatst. Via een QR-code kan de informatie eenvoudig gevonden worden.
- voor laaggeletterden is het hoe dan ook moeilijk een tekst te begrijpen. Op rechtspraak.nl zullen ook filmpjes worden geplaatst waarin wordt uitgelegd wat een dagvaarding is en wat gedaagden kunnen doen. Via een QR-code kan de informatie eenvoudig gevonden worden.

Vorm en opzet dagvaarding

- laaggeletterd zijn betekent ook dat consumenten veel moeite hebben met de structuur en vormgeving van een tekst.
- de werkgroep heeft als uitgangspunt genomen dat de eerste pagina van de dagvaarding de gedaagde in een oogopslag duidelijk moet maken wat er van hem wordt verlangd en wat hij kan doen. Dat is de reden dat de eerste pagina een samenvatting van de eis en een tabel met keuzemogelijkheden bevat. Het petitum is verschoven naar de tweede pagina.
- de formele betekenisformules van de deurwaarder zijn om dezelfde reden van overzichtelijkheid voor de gedaagde verplaatst naar de laatste pagina van de dagvaarding. De griffies van de rechtbanken en andere professionele gebruikers kunnen dan nog steeds eenvoudig de voor hen belangrijke informatie over de betekening vinden. Ook voor de deurwaarder zou dat goed werkbaar moeten zijn omdat zij de kosten en hun handtekening nu ook al op de laatste pagina zetten.
- de dagvaarding kan in de gemoderniseerde opzet goed gedigitaliseerd worden en is in te passen in de geautomatiseerde systemen van de deurwaarders. De dagvaarding past ook op het briefpapier van de deurwaarders- of advocatenkantoren, die dus hun eigen logo en kantoorinformatie kunnen blijven hanteren zoals nu.
- de dagvaarding bevat op de eerste pagina een tabel, omdat uit onderzoek gebleken is dat consumenten daarin eenvoudiger hun weg vinden dan in 'gewone' tekst.
- de dagvaarding bevat een inhoudsopgave zodat gedaagden snel de door hen gezochte informatie kunnen vinden.
- de verschillende wettelijke aanzeggingen (geen verschuldigheid griffierecht en verstek) zijn opgenomen bij de onderdelen die gaan over het onderwerp van de aanzegging en niet meer achter elkaar in het formele betekenisdeel. Het is voor gedaagden makkelijker die informatie in context te begrijpen dan in de standaard formules die nu in de dagvaarding staan. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het wettelijk vereiste om aanzeggingen te doen. Ze staan op een andere vaste plek in de dagvaarding.
- een deel van de dagvaarding heeft een vaste vorm. Dat betreft de onderdelen die in elke dagvaarding aan bod moeten komen. Dat zijn het voorblad, het petitum, de informatie over al dan niet verschijnen, de verschuldigheid van griffierecht en de verstekaanzegging. Deze zijn in de nieuwe opzet vermeld in verschillende hoofdstukken in de dagvaarding. De rest van de dagvaarding is ter vrije invulling van de eiser, waarbij de werkgroep suggesties doet voor een vereenvoudiging van de veelal onbegrijpelijke formules die consumenten niet kunnen volgen.

Wettelijke vereisten

- de dagvaarding is een ambtelijk stuk, dat aan een aantal wettelijke vereisten moet voldoen. Als keuzes moesten worden gemaakt, was het voldoen aan die wettelijke eisen leidend. Het gaat om de volgende vereisten:

Vereisten	Artikelen
Bijzondere exploitvoorschriften	Art. 111 Rv: lid 2: a. woonplaatskeuze b. gegevens gemachtigde c. nvt d. eis en gronden e. gegevens rechter f. datum en tijd zitting g. - wijze van verschijnen (in persoon of bij gemachtigde) - wijze van antwoorden (3 manieren) h. nvt i. gevolgen niet verschijnen: verstek etc. j. gevolgen niet verschijnen bij meer gedaagden k. bij verschijnen geen griffierecht verschuldigd l. nvt lid 3: substantiërings- en bewijsaandragplicht bij verweer Art. 114 en 119 Rv (termijn): Termijn dagvaarding een week, roldatum en datum dagvaarding tellen niet mee
Relevante algemene exploitvoorschriften (art. 15 GDW / art. 45 Rv e.v.)	art. 15 GDW Duidelijk In onafgebroken samenhang Geen niet gangbare afkortingen In overeenstemming met geldende wettelijke voorschriften Gedateerd met dagtekening in letters Ondertekend door gerechtsdeurwaarder Schuldenaarstarief Btag aan de voet van het exploit art. 45 Rv e.v. Datum van betekening Naam en woonplaats eiser Naam kantooradres deurwaarder Naam en woonplaats gedaagde Wijze van laten afschrift (op basis van art. 46 Rv e.v.)

- de werkgroep heeft geprobeerd om de wettelijke vereisten zo eenvoudig mogelijk te verwoorden en deze op een voor de gedaagde en professionele gebruikers logische plek op te nemen in de dagvaarding.

Praktisch gebruik

- de incassodagvaarding is de inleiding tot een grote hoeveelheid procedures. Het gaat om enkele honderdduizenden procedures per jaar, die vaak bij verstek worden beoordeeld. Het is van belang dat deze dagvaarding door deurwaarders, incassobureaus en andere gebruikers gemakkelijk gebruikt kan worden. Ook de griffies van de rechtbanken moeten deze dagvaarding eenvoudig kunnen verwerken. Door in de dagvaarding een aantal vaste elementen op te nemen, die

worden getoetst door de rechtbanken, wordt het voldoen aan de toets en de toets zelf eenvoudiger.

- de toekomst is digitaal. De dagvaarding moet geschikt zijn om door de eisers geautomatiseerd te worden verwerkt. Ook is het noodzakelijk dat de dagvaarding in deze vorm digitaal kan worden gebruikt en aangebracht. Dat is onder meer de reden dat niet is gekozen voor het opnemen van pictogrammen.
- van belang is ten slotte dat de dagvaarding alle ruimte biedt aan de eiser om zijn geschil te omschrijven. Daaraan wordt geen enkele beperking gesteld.